

Posamezna številka 1 Din, mesečno, če se sprejema list v uravi, naročnina 4 Din, na dom in po pošti dostavljen list 5 Din. - Celoletna naročnina je 50 Din, polletna 25 Din, četrletna 13 Din. Cene inseratov po dogovoru

PONEDELJSKI SLOVENEK

Uredništvo: Koptarjeva ul. št. 6/III
Telefon št. 2050 in 1996. — Rokopisi se ne vračajo

Uprava: Koptarjeva ulica št. 6
Poštni ček, račun. Ljubljana 15.179.
Telefon št. 2549

Jugoslovansko državno nogometno zastopstvo v Parizu

Francija: Jugoslavija 3:2 (1:1)

Od jugoslovanskih igralcev so se predvsem odlikovali Marijanović, Vujadinović in Živković

Pariz, 16. decembra. c. Danes popoldne se je odigrala prijateljska meddržavna tekma med reprezentancama Francije in Jugoslavije. V stadionu Parc de Prince se je zbralo okoli 40.000 gledalcev. Na častni tribuni sta bila minister Spalajković, ki je zastopal jugoslovansko vladno, in pa francoski mornariški minister Pietri, ki je zastopal zunanega ministra Laval. Poleg njih se je na častni tribuni zbralo zastopstvo francoske in jugoslovanske nogometne zveze in mnogo odličnega pariškega občinstva.

Moštvu sta nastopili v naslednjih postavah: Francija: Thepot, Anatol, Matler, Gangillier, Vesier, Lietaud, Keller, Courtois, Nicolas, Riot, Langillier.

Jugoslavija: Glaser (Čulić), dr. Ivković, Matošič, Petrović (Jazbec), Gayer, Lechner, Glišović, Živković, Marijanović M., Vujadinović, Zečević. Francozi so nastopili v rdečih oblekah, Jugoslovani pa v svetlomodrih. Pred pričetkom igre je godba zaigrala obe himni in sta si kapetana moštva (Anatol in dr. Ivković) izmenjala pozdrave. Žreb je določil prvi udarec Jugoslaviji in je Jugoslavija prvi polčas igrala z vetrom v hrbtu.

Igra se je začela takoj zelo živahno. Francozi so začeli ostro napadati, vendar pa tudi Jugoslovani niso prav nič zaostajali. Že takoj v začetku igre se je opazilo, da bo imela Francija zelo težko stališče, ker jugoslovanski igralci niso prav nič zaostajali za svojimi francoskimi tovaršji. Že v prvih minutah se je tudi opazilo, da je na francoski strani najnevarnejši igralec Nicolas, ki je ves čas igre dajal sijane, posrečene in zelo ostre strele. Naš vratar Glaser je imel v njem svojega najnevarnejšega napadalca. Do 11. minute se je igralo na obeh poljih v precejšnjem ravnotežju, toda v 11. minuti prodre Nicolas jugoslovansko obrambo in doseže prvi gol za Francijo

1:0 za Francijo

Odslej naprej jugoslovanski igralci še bolj pritiskajo in iz jugoslovanske enajstoroce se kmalu dvigne za cel razred nad druge naša desna zveza Živković, ki z Marijanovićem izvajata ves prvi polčas zelo lepe manevre. Njima se pridružuje Petrović in vsi trije tvorijo v jugoslovanski skupini zelo lepo trojico. Petrović in Živković ves čas ogrožata francoska vrata. Živković strelja večkrat na vrata, vendar pa ima precejšnjo nesrečo in zaštelja več lepih strelav tok nad vrati. Pa tudi Francozi ne zaostajajo prav nič in posebno igralci Riot, Nicolas in Courtois sijajno prodirajo skozi jugoslovansko obrambo. Najbolje se vidi to iz tega, da si v kratkem času sledi več kotov proti Jugoslaviji, ki pa ostanejo neizkoriščeni, naši se ob tej priliki pred golom razvijajo prav dramatični prizori. Francosko občinstvo ves čas spodbuja svoje igralce, posebno pa je nezadovoljna z igralcem Riotom, ki sicer sijajno igra, toda v nekaterih streljih na vrata pač nima sreče. Ta nagli tempo igre traja vse do 43. minute, ko se med igralcema Živkovićem in Nicolasom razvije pravi dvoboj za žogo. Živkoviću izdatno pomaga Petrović in za njega pa prodre Marijanović tik pred francoski gol, Živković prebri francosko obrambo in v 43. minuti gladko izenači.

1:1

S tem je igra dosegla višek napetosti. Igralci igrajo silno naglo in na nobeni strani ne popuste niti malo. Sodnik odžvižga polčas v trenutku, ko Nicolas zopet zelo nevarno strelja na jugoslovanska vrata.

Med odmorom so inozemski časniki obiskali ministra Spalajkovića in ministra Pietrija in ju prosili za izjavo o tej prijateljski tekmi med dvema zaveznikima državama. Minister Spalajković je prav rad odgovoril in izjavil svoje veselje nad tem, da se lahko tudi na polju sportne kulture s takimi tekami, kakor je dananjša, dokazuje čut prijateljstva in zavezništva med dvema tako zdravima narodoma, kakor sta francoski in jugoslovanski. Minister Pietri pa je izjavil častnikarjem, da je presenečen nad visoko stopnjo sportne omike, ki jo je danes opazil pri jugoslovanski skupini. »Sicer ne vem, če bomo proti Jugoslavom v tej tekmi zmagali, vendar pa vam lahko izjavim, da bomo zelo veseli nad tem dokazom zdravja in moči jugoslovanskega naroda.« Izjave v tistem smislu sta še podala predsednik vojnega odbora v parlamentu poslanec in polkovnik Fabry in pa voditelj bojevnikov polkovnik Picot.

Drugi polčas

Igra drugega polčasa ni mnogo zaostajala za ono v prvem polčasu. Jugoslovani so imeli sedaj slabšo polovico, poleg tega pa je začel še mestoma pršiti lahni dež. Zaradi poškodbe Glaserja je moral prevzeti mesto našega vratarja Čulić, prav

tako je Jazbec zamenjal Petrovića na mestu desnega krilca. Živković je v 2. polčasu zelo popustil in najboljši mož v jugoslovanski skupini je bil tokrat Vujadinović. Zelo se je opazilo tudi, da je francoska publika glasno dajala duška svojemu zadovoljstvu nad teh. dovršeno igro našega levega krilca Lechnerja, ki so ga proglasili za najbolj okretnega in urnega igralca na polju. V francoskem moštvu vsekakor prevladuje zopet Nicolas. Dobro mu sekundira desno krilo Keller, Courtois je zelo nevaren, dočim Riot tudi tokrat ni imel rpav nič sreče, dasi je tehnično zelo dobro igral. Popolnoma pa je odpovedal stari francoski mednarodni igralec Langillier, ki ni mogel več vzdržati nagle igre. Igralo se je ves čas skorajda enakomerno na obeh poljih, vendar pa so imeli Francozi nekoliko več od igre. Publika je ves čas zelo nervozno pritiskala na svoje igralce, ker je pričakovala, da tudi številčno izrazijo svojo premoč.

Jugoslavija vodi

Toda v 29. minuti je prišlo do silno nevarnega položaja pred francoskimi vrati. Po lepi skupni igri Marijanović-Vujadinović, slednji iz neposredne bližine, to je 2 metra, zabije vodilni gol. Na igrišču nastane silno presenečenje. Igra se nato nadaljuje z izmeničnimi napadi naših in francoskih igralcev, vendar je opaziti, da so kombinacije Francozov smiselnejše in da nevarnejše ogrožajo jugoslovanska vrata. V 37. minuti pride do silno dramatične scene pred jugoslovanskimi vrati. Keller je prodril po desnem krilu, podal žogo proti sredini in Nicolas je s kakih 5 metrov razdalje premišljeno poslal žogo mimo Čulića. Vendar bi bilo omeniti, da je gol padel po nepotrebnem nespornu med jugoslovanskim branilcem dr. Ivkovičem in vratarjem Čuličem.

2:2

Občinstvo je navdušeno in vse je prepričano, da se je Francija rešila poraza. Po mnenju vseh bi ta rezultat popolnoma odgovarjal moči obeh moštva. Najbolj pazorno se je to pokazalo pri tem, da je igra tudi v naslednjih minutah potekala v obojestranskem ravnotežju. Publika, navdušena nad odlično igro svojih napadalcev, zahteva zmago nosni gol. Vendar to naših igralcev prav nič ne moti in oni še dalje ostro napadajo in ogrožajo

francosko svetišče. Toda v 43. minuti prodre najnevarnejši strelec francoskega moštva Courtois in zabije odločilni gol.

3:2 za Francijo

Publika frenetično pozdravlja uspeh svojega moštva, ki je prišel v nepričakovanih okoliščinah. Courtois je namreč zabil gol prav takrat, ko tega ni nihče pričakoval. To je vplivalo zelo neugodno na naše moštvo in v zadnjih dveh minutah so imeli Francozi priliko, da uspeh povisajo, vendar je Nicolas iz idealne pozicije zastreljal nekoliko cm nad prečko.

Jugoslovansko moštvo je zapustilo zlasti v tehničnem pogledu pri francoskih strokovnjakih odlični vtis in vsi so mnenja, da bi neodločen uspeh bolj odgovarjal poteku igre in jakosti obeh moštva. Od jugoslovanskih igralcev se je odlikoval predvsem Marijanović, ki je napad vodil zelo premišljeno, pri čemer sta mu pomagala zlasti Vujadinović in Živković, ki pa je v drugem polčasu igral slabše kakor v prvem in mnogo žog izgubil z nepotrebnim driblingom. V krilski vrsti se je odlikoval zlasti Lechner s svojo tehnično dovršeno igro in deloma tudi Gayer, ki je z velikim razumevanjem gradil napade. Obramba je bila na višini zlasti v prvem polčasu, dočim je v drugem polčasu popustila, ker ni mogla vzdržati ostrih in silovitih napadov Francozov. Odlikoval se je zlasti Matošič s svojimi pravočasnimi intervencijami in ostrim pogonom žoge. Čulić je svoj posel v голу opravil v splošno zadovoljstvo, še več, branil je v fenomenalnem stilu nekaj opasno streljanih žog odličnega Nicolasa. V breme obrambi pa pade drugi gol, ki je, kakor rečeno, padel po nespornu med dr. Ivkovičem in Čuličem.

Francosko moštvo je izpolnilo nade, ki so jih vanj stavili francoski sportniki. Obnesel se je zlasti novinec Courtois in Nicolas s svojo precizno, tehnično dovršeno igro in odličnimi strelji. Prav nič ni zaostajalo desno krilo Keller, ki je upravičil svoj sloves ob priliki iger za svetovno prvenstvo v Italiji. V pol-črti se je odlikoval predvsem desni pol Gangillier in srednji pol Vesier. Branilca sta igrala ostro in požrtvovalno in s svojo močno igro bila uspešna ovira našim napadalcem. Vftar Thepot se je izkazal s sigurno in rutinirano igro, dasi ni imel tako težkega posla kakor njegov vis-avis.

17. december

Z velikim veseljem smo dozdaj vsako leto praznovali 17. december kot državni praznik, ko je naš blagopokojni kralj Aleksander I. obhajal svoj rojstni dan. Vsa Jugoslavija, ki jo je ustvaril, ga je obhajala z njim. Danes je ta dan zavil v črtno. Naše misli bodo odšle na tih Oplenac, kjer počiva njegovo truplo, žrtvovano miru, v molitvah pa se bomo spominjali njegove duše v večnosti, kamor je odšla h Kralju vseh kraljev.

zaostanka pri Osrednjem društvu 22.000 Din. Drugače so pa medsebojni odnosi Osrednjega društva in podružnic najpriaznejši, kar je znatno pripomoglo k boljšemu uspehu. Oblastva so bila društvu naklonjena in se jim zato najlepše zahvaljuje. Nasprotno pa je pomnilni, da nekateri korporacije iz mesta ne nudijo podružnicam one podpore, ki bi bila vsaj delno v sorazmerju s podporami, ki jih prejema druga druga neznanstva društva. Posebno zahvalo je izrekel vojaštvu, ki je šlo vedno in v vsakem oziru društvu na roko. Svoje poročilo je g. predsednik zaključil z vabilom, da vsi člani-podporniki in prijatelji društva tudi naprej vztrajajo pri svojem delu.

Planinski vestnik

O Planinskem vestniku je podal poročilo tajnik SPD g. dr. Brilej. Vestnik ima 2050 naročnikov, za 600 več kakor lani. Približno 25 odstotkov članstva je naročenega na Vestnik. Planinski vestnik je vzorno planinsko glasilo, zato je naročnik vedno več. Zato naj pride po en izvod v vsako planinsko družino in to temolj, ker se naša planinska revija smatra za enakoverden list inozemskim revijam. Poslanec Pustoselešek je zastopal stališče, da mora postati vsak član naročnik Planinskega vestnika.

Planinski reševalci

O delu reševalne službe SPD je podal poročila g. dr. Breclija g. Jeršič. Organizacija reševalne službe se je dokončno izvršila in v zadnjih 3. letih spopolnila z vso opremo. Zahtevam reševalne službe v zadnjih letih mora biti primerno urejena organizacija reševanja. Potrebno bo v bodoče, da se izvede organizacija reševalne službe tudi v onih predelih, kjer SPD nima svojih koč. Koče, ki niso last SPD, niso vedno zadostno opremljene z reševalnimi pripomočki. Nova reševalna postaja se mora brezpogojno ustanoviti v Planici. Dalje omenja poročilo izpolnitve opreme za reševanje pozimi. Uvedli se bodo znaki in izkaznice za reševalna moštva. Prihodnje leto bo tečaj za zimsko reševanje.

V debati so se sprožili razni predlogi in koristne misli tako glede pobiranja prispevkov za reševalni fond, dalje glede čimprejše rešitve vprašanja reševalnih priprav v Planici itd. Glede članarine se je sklenilo, da plačuje vsak član po 2.50 Din. G. dr. Vrtačnik je podal poročila o parcelah, ki jih imamo izven države na obmejnih ozemljih. Širši odbor naj o tem sklepa in ugotovi, kakšno vrednost predstavljajo te parcele. Letošnji občni zbor SPD je zaključil svoje uspešno delo v pretekli poslovni dobi in napravil načrte za bodočnost, ki bo prinesla še večjih uspehov na polju našega planinstva.

Povodnji v ljubljanski okolici

Ljubljana, 16. decembra.

Medtem ko je kazalo še v soboto, da se bo naraščanje vode ustavilo in da bo nevarnost povodnji odstranjena, se je položaj danes zelo poostiril. Deževje čez noč in danes čez dan je povzročilo veliko naraščanje obeh rek, Ljubljanice in Save. Lipe so bile zalite z vodo že med tednom, danes pa je voda prodrla že skoraj do barjanske šole. Zalito je tudi polje proti Hauptmanci in proti Crni vasi. Peruzijeva pot je v zgornjem delu še prosta vode. Voda pa še narašča in je nevarnost, da bo ogrozila še druge barjanske predmestne vasi in naselja. Stvarne škode pa voda ne povzroča, ker so vsi pridełki že pospravljeni. Sreča v nesreči je bila, da je to zapoznelo jesensko deževje prišlo šele sedaj, ko smo že sredi decembra.

Skozi mesto valita Grubarjev prekop in Ljubljana ogromne množine vode. Padeci pri Novem trgu, kjer je bila prekinjena regulacija Ljubljanice, se je spremenil v en sam ogromen slap. V regulirani strugi Ljubljanice je voda že dosegla višino prekatnih odtokov, torej skoraj isto stanje, kakor pri zadnji katastrofalni povodnji na Barju.

Večje, 16. decembra.

Tu se je voda Ljubljanice in Save razlila široko čez polje. Okolica izgleda kakor jezero. Cesta

do Zaloga je sicer še uporabna za voznj promet in voda še ni stopila čez most, bati pa se je, da se to zgodi vsak čas, ker obe reki stalno naraščata. Pač pa je voda preplavila cesto do Zaloga do Laz, tako, da je vozni in vsak drug promet, razen železniškega, nemogoč. Ljudje se spominjajo dni hujših povodnji in se boje, da ne pride sedaj prav do takih katastrof.

St. Vid nad Ljubljano, 16. dec.

Sava je pri Tacnu narasla že na 3.20 m nad normalno stanje. Korito reke je tu precej globoko in tako voda še ni prestopila bregov, pač pa zato nižje doli. Sava še vedno narašča, kar pričča, da je bilo na Gorenjskem veliko deževje, kar je povzročilo tako nagli porast vode.

— Naval krvi, srčna tesnoba, zasoplenost, plašljivost, živčna razdražljivost, otožnost, migrena, pomanjkanje spanja se morejo s »Franz-Josef« grencico kmalu odpraviti. Znanstvene ugotovitve potrjujejo, da se »Franz-Josef« voda uporablja z najboljšim uspehom pri najrazličnejših okoliščinah zaprtja. r

Zbor ljubiteljev naših planin

Redni občni zbor Slov. planinskega društva v Ljubljani

Ljubljana, 16. decembra.

Danes dopoldne se je vršil v prostorih Delavske zbornice redni občni zbor Slovenskega planinskega društva, ki je bil zelo lepo obiskan. Ob 9 ga je otvoril predsednik g. dr. Pretnar, ki je ugotovil, da je zastopanih polno število delegatov in sicer 82. V svojem dolgem in izčrpnem govoru se je najprej spomnil našega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja, ki je padel kot žrtev zločinske roke na Marsejskih tleh brateškega francoskega naroda. Nadalje je obljubil njegovemu nasledniku, novemu kralju Petru II., svojo globoko ljubezen in neomajno zvestobo. Predlagal je tudi udanostno brzojavko Nj. Vel. kralju in knezu-naměstniku, dalje brzojavni pozdrav ministru za telesno vzgojo naroda g. dr. Angjelinoviču ter pozdrave banu g. dr. Marušiču in podbanu g. dr. Pirkmajerju. V svojem nadaljnjem poročilu je g. predsednik izčrpo poročal o vseh važnih planinskih zadevah, ki so se izvršile v preteklem letu. Najprej je povedal, kar se je važnega zgodilo pri nas in potem je omenil važne mednarodne kongrese zadnjega časa, njihovo delo in uspehe ter našo zastopstvo na njih. V okviru naše jugoslovanske planinske organizacije je zlasti važen kongres zveze planinskih društev kraljevine Jugoslavije, ki se je vršil v dne 8. in 9. septembra v Skoplju. Ta kongres je imel še posebno obeležje, ker je bil zvezan z manifestacijo planinstva vse države, ki se je ob tej priliki zbralo v Skoplju ter po kongresu obiskalo južne kraje Srbije.

Potem se je bavil g. predsednik z dogodki in delom v okviru SPD. Omenil je, da je društvo šlo poleg osrednjega društva še 28 podružnic.

Število planincev

Statistika članstva izkazuje, da smo imeli v letu 1933 7727 članov, od katerih je odpadlo na Osrednje društvo 3080, na vse podružnice skupaj 4647. V teku letošnjega leta je članstvo pri Osrednjem društvu znatno poraslo (od 3080 na 3518), podružnice, v kolikor imamo podatke na razpolago,

sila Nj. kralj. Vis. kneza-naměstnika naj blagovoli izvršiti simbolno dejanje otvoritve mostu s tem, da prestrže trobarvni narodni trak, ki je bil razpet čez most.

Nj. kralj. Vis. knez-naměstnik je v spremstvu naměstnika dr. Stankovića, ministra dr. Srkulja, prvega adjutanta generala Ječmeniča, predsednika občine g. Petrovića in drugih odličnih osebnosti pristopil in izvršil simbolno dejanje otvoritve mostu in prerezal trak.

Navdušene manifestacije in vzkliki množitelvilnega prebivalstva so sprejeli gesto Nj. kralj. Vis. kneza-naměstnika, ki je odprla novo prometno žilo v velikem Belgradu. Zbrane množice so navdušeno vzklikale Nj. Vel. kralju Petru II., kraljevskemu naměstništvu in veliki Jugoslaviji.

Otvoritev zemunskega mostu

Belgrad, 16. decembra. AA. Danes dopoldne so na svečan način izročili prometu novi most preko Aleksandra I. med Belgradom in Zemunom. Svečanosti so prisostvovali Nj. kralj. Vis. knez-naměstnik Pavle s kraljevskim naměstnikom dr. Stankovičem, vsa kraljevska vlada, zastopniki diplomatskega zbora, člani narodne skupščine in senata, zastopniki občine s predsednikom Petrovičem na čelu, vsa kulturna društva in ustanove, korporacije itd. in velika množica prebivalstva.

Svečanost se je začela z nedeljskim obredom, ki ga je izvršil patriarh Varnava ob asistenci velikega števila svečnikov. Nato je imel svečan govor minister za gradnje dr. Srkulj, za njim pa predsednik občine mestla Belgrad Milutin Petrović. Nato sta dr. Srkulj in predsednik Petrović zapro-

Nov strašen umor pri Ljubljani

V Zgornji Šiški je bil davi od svoje priležnice na okruten način umorjen 41 letni zidar Ivan Štrukelj - Morilka prijeta in priznava zločin - Grozne podrobnosti umora

Ljubljana, 16. decembra.

Številnim strahodejstvom, ki so zadnje čase oskrnili naše kraje, se je sedaj pridružilo še novo, o katerem imamo tudi žalostno dolžnost poročati občinstvu. Najbolj žalostno in presunljivo pri tem umoru je, da ga je izvršila ženska in da kljub temu ta grozni zločin prav nič ne zaostaja po svoji okrutnosti za drugimi zločini, ki so bili izvršeni v zadnjih mesecih v Ljubljani in v neposredni okolici Ljubljane. Kakor da bi ljudi zgrabila neka strašna duševna bolezen, ko človeško življenje izgublja svojo vrednost. Te dni je bil pred ljubljanskim sodnim senatom obsojen napadalec iz Virja pri Medvodah; ni še dolgo, ko je ljubljanska policija izročila mariborskemu sodišču morilca Juhanta roparski napad na Josipino Kalanovo pa bo vsak čas pojasnjen, in že ima policija opravka s preiskavo o groznem zločinu, ki je sicer že danes pojasnjen, čeprav ne bo nikdar noben človek mogel dometi zadnjih duševnih podrobnosti zločina, ki je v tem primeru še mlada ženska.

Naselbina skromnih hiš

Prizorišče današnjega zločina je naselbina skromnih hiš na ljubljanskem polju, na področju Zgornje Šiške in ljubljanske policije. Za novo remizo stoji ob poti na drugi strani železniške proge skupina petih hiš, ki so se brez hišne številke. Stanovaleci teh hiš imajo težko pot do doma, kakaj ob vsakem deževju se steze razmočijo in tudi danes dopoldne je veljalo uradno komisijo, ki je prišla zločin preiskovat, mnogo poštvovalnosti, da je bodisi peš, bodisi z avtomobilom prebrodila blatno močvirje, ki se skoraj od glavne ceste in novega poslopja remize do hiše, v kateri je bil izvršen zločin.

Žalostni življenji

Ta hiša je druga na vzporedni stezi zadaj za prvo. V tej hiši je zidar G. Zivic oddal dne 1. novembra t. l. 30 letni Franciški Planinškovi v podnajem skromno sobico, v katero se je vselila s svojim ljubimcem 41-letnim zidarjem Ivanom Štrukljem, doma od Sv. Mihela pri Sempasju na Goriškem in še italijanskim državljanom. Planinškova je bila od svojega pravega moža, ki je po poklicu mesar, dejansko, toda ne sodno ločena, imela pa je s seboj svojega zakonskega otroka. Temu otroku je sedaj 13 mesecev. Prav tako je bil tudi Štrukelj poročen, vendar pa ima svojo pravo ženo na Primorskem in baje enega otroka. Štrukelj je bil zadnje čase brez dela, vendar pa ni trpel pomanjkanja, ker je imel baje precej prihrankov. Živčevi so oddali sobico v prvem nadstropju, ki zelo sliči podstrešju, za 90 Din na mesec. Sosedje trdijo, da se oba, to je Planinškova in Štrukelj nista med seboj nikoli prepirala, vsaj slišati ni bilo ničesar. Očitno pa je, da so sosedje razumeli neko tiho neskladje med obema.

Kako so odkrili umor

Davi okoli 8 je Planinškova, navidez popolnoma mirna, prinesla k Živčevim svojega 13 mesečnega otroka in priložila mlado gospo, naj ji ga varuje za nekaj ur, čes, da mora ona sama v Večve izterjat nekakšen denar. Že čez nekaj minut, ko je Planinškova odšla, pa je nekdo od stanovalec v hiši opazil na stranišču znatne krvave madeže. V škafo, v katerem je bilo danes, kljub temu, da je bila nedelja, namočeno perilo, pa so stanovaleci prav tako našli okrvavljeno in že namočeno perilo. Štruklja pa proti navadi ni bilo na izpregled iz stanovanja in stanovalec se je polastil opravičen grozen sum, ki se je žal uresničil. Na trkanje po vratih s steklenimi šipami Štrukelj ni odgovoril in zato je njegov sosed in stanovski tovariš snel z vrat steklene šipe ter se spjalil v sobico. Tla so bila tu sveže poribana, sploh je bila sobica nenavadno snažna. Ko je Zivic pogledal pod posteljo, je opazil pod njo človeške noge in koj nato je moral na svoj veliki strah ugotoviti, da leži pod posteljo mrtvec moški — umorjen Ivan Štrukelj.

Morilka ...

Že v prvih trenutkih je padel ves sum stanovalec na priležnico pokojnega Štruklja, Planinškovo. Vendar pa stanovaleci hiše niso hoteli dalje sami raziskovati dogodka, temveč so takoj opozorili stražnico v Šiški, ta pa je poklicala policijsko komisijo.

Franciška Planinškova morda ni mislila, da bo zločin tako kmalu odkrit, ter se je vrnila okoli pol 9 na dom. Med zločinom in njeno vrnitvijo je sedeč po njenih poznejših izpovedih, potekla kakšna poldruga ura. Torej je bil zločin izvršen okoli 7 zjutraj. Ko se je Planinškova vrnila na dom, so jo že pričakovali policisti, ki so ji takoj napovedali aretacijo. Mirno in brez razburjenja se je Planinškova vdala ter se pustila odvesti po stražnihih na šišensko stražnico.

Uradna komisija

Dopoldne je prišla na kraj zločina uradna komisija. Bili so v njej državni tožilec Branko Goslar, policijski zdravnik insp. dr. Avramovič, višji kriminalni nadzornik Matija Močnik in policijska nadzornika Macarol in Podobnik ter več detektivov in policijskih stražnikov. Naš poročevalec se je pridružil komisiji in se prepričal o stvarnem stanju.

Truplo je bilo v svoji legi, kakor ga je zavlekla Planinškova, skoraj nedotaknjeno. Uradna komisija je dala za izredno previdnostjo razdreti edino posteljo v sobi, pod katero je ležal umorjen Štrukelj. Pokazalo se je strašno iznakaženo obličje umorjenca. Štrukelj je bil oblečen samo v spodnje hlače in srajco, kar kaže, da je bil umorjen v postelji. Ko je policijski fotograf posnel strahoviti prizor, si je policijski zdravnik dr. Avramovič ogledal truplo. Štrukelj je imel rane samo na glavi in na vratu. Pri pozornem štetju ran je dr. Avramovič ugotovil, da ima mrtvec nič manj kakor 15 ran na

obrazu, na vratu in na zatilju glave. Le za dve rani je mogel dr. Avramovič ugotoviti, da bi mogli biti prizadejani z enim in istim udarcem. Torej je morala Planinškova udariti Štruklja najmanj 14krat po obrazu, po vratu in po glavi. Smrtna rana je bila pred vsem nad levim ušesom, pa tudi v zatilju se je vrtila črepinja v možgane. Obličje je bilo popolnoma razsekano, prav tako vsa glava. Po drugih delih telesa Štrukelj nima poškodb.

Kaj je izpovedala Planinškova

Že takoj prvo uro po aretaciji je uradna komisija, zlasti državni tožilec Goslar in višji nadzornik Močnik, zaslišala Planinškovo. Mlada zločinka je bila popolnoma mirna. Pri zaslišanju je imela otroka v naročju ter je prostodušno priznavala:

»Res sem ga. Mislila sem se nekaj časa skrivati in se sama prigrasiti. Tako, ko pa že veste, moram po pravici povedati. Zelo je bil nadležen. Davi ob 7 se je moj otrok zbudil in je pričel jokati. Vedela sem, da je otrok lačen in sem mu hotela dati hrane. Tedaj se je zbudil Štrukelj in začel kričati: »Že zopet rogovilš tako zgodaj, daj vendar enkrat mir!« To Štrukljevo vpitje me je tako razjezilo, da sem pograbila sekiro in pričela udrihati po njem. Vsekala sem ga kvečjemu trikrat, štirikrat, ne več. (Kakor smo že omenili, je policijska komisija ugotovila najmanj 14 udarcev s sekiro.) Potem

sem se ustrašila in sem pričela misliti, kako bi vsaj za nekaj časa stvar zakrila. Porihala sem tla, svoje okrvavljeno perilo namočila v škafo in odšla v mesto. Sosedji, ki sem ji izročila otroka, sem dejala, da grem nekaj terjat. To je vse!»

Tudi Živčevi pripovedujejo, da je bila Planinškova mirna, ko je prišla k njim in jim prinesla v varstvo otroka. Planinškova je ostala do opoldanskih ur na stražnici, nakar je bila odvedena na glavno policijo. Njenega otroka pa je policija popoldne oddala v dečji dom.

Truplo Štruklja prepeljano v mrtvašnico, Planinškova v zapor

Ko je policijska komisija ugotovila vse prve podrobnosti zločina, je stanovanje zapечатilo. Truplo je dala prepeljati v mrtvašnico, kjer bo jutri obducirano. Popoldne ob 4 se je pričelo na glavni policiji zasliševanje Planinškove in prič, ki pridejo tu v postev. Policija je tudi zaplenila nekatera corpora delicti, predvsem sekiro, s katero je bilo izvršeno grozno dejanje. Kakor je hiša, v kateri je bilo izvršeno grozno dejanje, zelo na samem in oddaljena od bližnjih vasi, vendar je prebivalstvo že dopoldne, še bolj pa popoldne hitelo k njej, da izve o podrobnostih zločina. Med prebivalstvom, zlasti v Šiški in v St. Vidu, je vest o groznem zločinu zbudila mnogo razburjenja.

Zaprisege rezervne vojske

V Ljubljani

Ljubljana, 16. decembra.

Zaprisege rezervnih častnikov, ki je bila prejšnjo nedeljo na dvorišču vojašnice vojvode Mišiča, je danes dopoldne sledila slovesna zaprisega vseh vojni službi obvezanih rezervnih podčastnikov in vojakov za ljubljanski okraj (razen vrhniškega sodnega okraja). K zaprisegi, ki so se je udeležili razen redkih zadržanih izjem, prav vsi vojni obvezniki in ki je bila na sokolskem tivoljskem telovadišču, se je zbrala ogromna množica moških. Pogled na zbrano množico je bil prav imponozant. Kljub slabemu vremenu in neprestanemu dežju je množica, ki je napolnila ves obširen prostor, ves čas vztrajala pri svečanosti zaprisege. Svečanosti so prisostvovali v imenu vojaških oblasti poleg številnih aktivnih častnikov divizijski poveljnik general Cukavac, generala Jovanovič in Pekič, načelnik divizijskega štaba polkovnik Orlovič in drugi. V imenu civilnih oblasti pa podban dr. Pirkmajer, zastopniki mestne in okoliških občin ter zastopniki policijskih in orožniških oblasti. Vsa številna množica je disciplinirano opravila prisego. Za katoliško moštvo je opravil v srbohrvaščini molitve za kralja Petra II. vojaški duhovnik Ivan Maračič, za pravoslavne prota Gjorgje Budimirovič, za evangelijske pastor Morgenthaler, za muslimane imam Ahmedašovič, za starokatolike pa njihov svečenik v Ljubljani. Pri slovesnosti so vojaki 40. pešpolka razvili svojo polkovno zastavo, sodelovala pa je tudi njihova vojaška godba in pa častna vojaška četa.

Po izvršeni zaprisegi je general Cukavac v lepem govoru spodbujal vojake k domoljubnim čustvom, se z iskrenimi besedami spominjal največje vojaške žrtve, ki jo je dala naša država, to je življenje Nj. Vel. kralja Aleksandra (Buren: Slava!) in obljubil v imenu vojske popolno zvestobo in vse potrebne žrtve za kralja Petra II. (Buren: Zivel!) in za domovino. Vojaška godba je zaključila vso veliko slovesnost z igranjem državne himne.

V popolni disciplini so se nato zbrane množice rezervnih vojakov razšle, globoko zavedajoč se pomembnega dogodka, kateremu so pravkar prisostvovali.

V Mariboru

Maribor, 16. decembra.

Zaprisega vojaških obveznikov je bila danes dogodek za ves Maribor in celo široko okolico. Na prostranih livadah vojaškega vežbališča na Teznu gotovo ni bilo zbranih od mobilizacije leta 1914 skupaj toliko moških, samih krepkih mož in fantov, kakor danes, ko so vojaški obvezniki polagali prisego novemu jugoslovanskemu kralju Petru II. Že v zgodnjih jutranjih urah so se polnile ceste v okolici z gručami fantov in mož, ki so iz vseh smeri vreli proti Teznu. Ob 9 se je pričel tudi že dotok iz mesta. Mariborski avtobusni promet je stavljen na prog proti Teznu vse razpoložljive avtobuse na razpologo, pa vendar niso zmogli zmagati ogromnega navala ljudi. Mesto se je občutno izpraznilo, na ulicah in v kavarnah se je videlo, da manjka mlajšega moškega sveta. Skupaj z obvezniki so hiteli proti Teznu tudi številni radovedneži, ki so zunaj kordona stoječ opazovali nenavadne dogodke. — Pod ogromnimi lipami tezen skega drevoreda je pričakovalo obveznike dolga vrsta miz, za mizami pa uradniki mestnega vojaškega urada in tajniki ter občinski moške vseh občin, iz katerih so obvezniki prišli prisegati. Ve-

like napisne table z imeni posameznih občin so spravile v nemirno množico kmalu red in disciplino. Pomagali so tudi številni častniki in podčastniki mariborske garnizije, ki so bili skoro polnoštevilno zbrani na licu mesta. Kmalu se je začelo popisovanje, ki je trajalo nepretrgoma od 9 do 11. Dolge vrste čakajočih so se začele pred mizami redčiti, večale so se pa na drugi strani aleje, na prostoru med hangarjem in železniško progo. Videlo se je, da so tu sami stari vojaki, ki jim je še v kosteh disciplina in pokorščina. Brez vsake zmede so se formirale ogromne dvostopne vrste, za vsako občino posebej ter se strnjevale v silne kvadrate. Bila je okolica in obvezniki iz Maribora posebej. Skrajja se je zdelo, da bo po številu zmagal Maribor, ker je poslovanje za okoličane šlo počasneje od rok. Kmalu pa je okolica mesto daleč nadkrilila. Prikorakala je še četa mariborske policije, ki je danes prisegala skupno z ostalimi obvezniki, tesneje se je strnil okoli prostora vojaški kordon, ki je pač spuščal vse v notranost, pa nobenega ven, nato pa so namestili v sredini pred kvadrati oltar vojaškega duhovnika Zavadlana, nekaj vstran je bil oltar pravoslavnega prote Trbojeviča, ob zgornjem koncu kvadrata so stali evangeličani pred svojim župnikom Baronom. Iz zvočnika, ki ga je postavila tvrška Radio-Maribor, je zadonele povelje »mirno« in dolge vrste ljudi so obstale kot pribite. Na belcu je prijelil v sredino poveljnik mesta general Hadžič, obšel posamezne vrste ter jih pozdravil. Kakor grom mu je odmeval nazaj pozdrav »Bog ti pomogo!«. Nato je zaigrala vojaška godba molitev, ter je sledila prisega, ki so jo ponavljale za besedilom iz zvočnika množice tisočerah. Prisegalo je danes okoli 15.000 obveznikov.

Nova presenečenja na Daljnem vzhodu

Japonska zasede severni Kitaj

Razburljiva poročila sovjetskih listov o umiku kitajskih čet

Moskva, 16. dec. TG. Moskvska »Pravda« priobčuje danes brzojavno vest svojega dopisnika v Sangaju, da kitajska vlada že začenja izpraznjevati severno Kitajsko, ki jo nameravajo zasedati japonske čete. V ozemlju severne Kitajske se nahaja sedaj še pet kitajskih armad, ki štejejo okrog 145.000 mož. Vseh pet armad bo v prihodnjih tednih odpotovalo proti jugu, tako da kitajska vlada na tem ozemlju ne bo imela več nobene

vojske. Nadalje namerava osrednja kitajska vlada izobčiti mesto Tienin iz območja vladne uprave in ga na isti način kot Sangaj neposredno podrediti vladi v Nankingu. Župan Tienina bo baje postal veliki prijatelj Japoncev Huan Fu. V Sangaju, tako trdi dopisnik boljševiške »Pravde«, so vsi mnenja, da so vse to le priprave za popolni umik Kitajske iz severnih krajev, ki jih bodo v najkrajšem času zasedli Japonci.

Madjari še ne dajo miru

Varaždin, 16. decembra. b. Vzporedno s kampanjo proti naši državi radi izida v Zenevi se vodi sedaj zelo ostra in mučna gonja vzdolž vse mejarske meje proti naši državi. Splošno se je mislilo, da bodo Madjari po lekciji, ki so jo prejeli v Zenevi, vsaj nekaj časa mirovali. Toda vse kaže, da se niso odrekli svojim aspiracijam in so sedaj v Veliki Kanji začeli izdajati list »Topole« v našem jeziku v duhu listov »Ustaša« in »Grlič«. List delijo predvsem našemu tamkašnjemu prebivalstvu, posebno dvlastnikom, ki prihajajo na Madjarsko, da plačajo davko. Obenem so v Veliki Kanji odkrili spomenik vojaku, ki je obrnjen proti Medjimurju in meče bombo na našo mejo. Na Veliko noč 1935 pa nameravajo odkriti spomenik, na ka-

terem bodo označene vse občine v Medjimurju in Prekmurju, ki so po mirovni pogodbi pripadle naši državi.

Papen odpoklican?

Dunaj, 16. dec. TG. V dunajskih diplomatičnih krogih trdijo, da bo nemški poslanik von Papen v najkrajšem času odpoklican, ker ga namerava nemška vlada poslati za državnega komisarja v Posaarje, če bo plebiscit ugoden za Nemčijo. Glavni razlog njegovega odhoda pa je pritožba avstrijske vlade proti nekaterim njegovim neumestnim izjavam, ki jih je dal javnosti in ki so za predstavnika tuje države nedopustne.

† Franjo Repič

Belgrad, 16. dec. m. Predsnočnim je tu nedoma umrl ravnatelj tukajšnje državne prometne šole Franjo Repič. Pokojni Repič je bil priznan strokovnjak v vseh prometnih vprašanjih in dolgo vrsto let instruktor osebja za prometno službo na železnici. Radi njegove sposobnosti ga je leta 1924 tedanji prometni minister sedaj že tudi pokojni Anton Sušnik poklical iz Ljubljane v Belgrad ter ga nastavljal za ravnatelja državne prometne šole, kjer je neumorno deloval do svoje nenadne smrti. V času svojega ravnateljstva je vzgojil 7 lotnikov te šole za dobre prometnike naše železniške uprave. Telesne ostanke pokojnega Repiča so danes prepeljali iz kapele državne bolnišnice na postajo, od tu pa v Maribor, kjer bo pogreb. N. p. v m.!

Zagreb, 15. decembra. b. Na enojni seji mestnega sveta je bilo razglašeno, da sta odpuščena iz mestne službe dr. Dragotin Jelič in Blaž Lorkovič. Varsava, 15. decembra. AA. Pri Radzinu je vlak trčil v kmečki koleselj, v katerem so bile štiri osebe. En kmet je bil ubit, ostali ranjeni.

